

ԳԼՈՒԽ ԻԳ.

Վաճառականներու Ժողովարանը, սարլի լըլէրը,
 ու պանազան գլխալ սպանները:

1. Քաղքին մէջը վաճառականներու համար մեծ պալատ մը կայ, որ 1771ին շինված է. ու ստորին Աւստրիային կառավարութե՛ր իշխանութե՛ր տակն է, մէջը մասնաւոր կայսերական վերակացու կրնաստի, ու հաւատարմութե՛ր երգում ըրած միջնորդներ (Թէլալներ) կան: Աս տեղս կնիկներէն՝ սնանկներէն՝ քսանըչորս տարւընէ պակաս տղաքներէն, ու աստանդական շուայլ մարդիկներէն ՚ի զատ ամէն մարդ կրնայ մտնել: Հոս ամէն տեսակ ստակներ, պարտականութեան գրեր, լոմայագրեր կառնուն կըծախեն, ու բանի օրերը տասնըմէկ ժամէն ինչվան մէկ ժամը միշտ բաց է:

2. Իրեք տեսակ թուղթ ստակ կայ, որ գրեթէ ամէն բանը անոնցմով կառնուն կըծախեն, ու Ա՛յնլըզո-նիս-Շայն Ա՛նլէյիօյիօնս-Շայն ու Պանօնօլ կըսվին: Ա՛յնլըզո-նիս-Շայնը 1811ին ելած է, ու, 1. 2. 5. 10. 20. 100. ֆիօրինոցը կայ, ու ելած ատենը 211,159,750 ֆիօրին էր: Ա՛նլէյիօյիօնս-Շայնը 1813ին ելած է, աս ալ նմանապէս 1. 2. 5. 10. 20. ու 100նոց ունի. ելած ատենը 45,000,000 էր, վերջէն սկսաւ տէրութիւնը տարվը-

նէ տարի ժողովել ու այրել, հիմայ երկուքէն մէկ տեղ 50,000,000 մնաց: Ըսոնց երկուքին գինն ալ նոյն է, ինչու որ երկուքու կէս ասանկ թուղթ ֆիօրինը մէկ արծաթ ֆիօրին կընէ: Պանսօլը 1816ին ելաւ, գինը արծրթի գին է, ու ամէնը յօժարու թեամբ կառնուն կուտան: աս ալ 5. 10. 25. 50. 100. 500, ու 1,000նոց ունի, բոլոր բարակ թղթի վրայ են, մարդ 1,000,000 ֆիօրինը, որ հիմակվան ընթացքի հաշուլ 6,000,000 ղուրուշէն աւելի կընէ, դիւրաւ կրնայ ծոցը դնել, և ուր որ կուզէ նէ տանել, մարդ բան չիմանար: Վիչ ժամանակէն ետքը առջի երկու թղթերը բոլոր վերջանան պիտի, ու մինակ աս ետքինը պիտի մնայ:

3. Մէկ ֆիօրինը վաթսուն քոայձառ կընէ, ու մէկ քոայձառը չորս փֆէննիկ կամ ստակ կընէ: Վէնէտկի Լիբէն տասներու թը քոայձառ երկու փֆէննիկ ու եօթը ութերորդ կընէ: Միլանի Լիբէն տասներեօթը քոայձառ իրեկ փֆէննիկ ու մէկ իններորդ կընէ: Պոանսրզի Ֆրանսը երեսունը եօթը քոայձառ մէկ փֆէննիկ ու իրեք քառորդ փֆէննիկի կընէ:

4. Ըս տէրութեան մէջը հինգ փողերանոց (տարախիսանա) կայ, Վեննա, Վրեմնից, Վրակա, Միլան ու Վէնէտիկ: Ըս տեղերը կոխած ոսկիները չորս ֆիօրին ու կէս կընեն. Սովրանօ ոսկին տասվերեք ֆիօրին ու քսան քոայձառ կընէ, կէս Սովրանօն վեց ֆիօրին քառսուն քոայձառ կարծէ:

Լըրբեմն Վրէմնիցի, կայսերական, ու Օլանարդի
ոսկիները գլխով ալ կանցնին: 000,000,00

5. Խաչակիր արծաթ թալէօը կամ ուէա
լը երկու ֆի. տասվերկու քոայձառով կանցնի:
Բոլոր Վերմանիայի իշխաններու գաշնադրութեան
թալէօները, որ յօնվէնցիօնի ստակ կրսվին՝ երկու
ֆիօրինով կանցնին: Կայսերական մէկ ֆիօրինսօ
ցը, երկսուն, քսան, տասը, հինգ, իրեք քոայ
ձառնոց արծաթ ստակները կամ դրամները իրենց
գներովը կանցնին: Հին եօթը քոայձառնոցը վե
ցով, տասնըեօթնոցը տասնըհինկով կերթայ: Պղինձ
ստակներ ալ կան, որ երկու առջի թուղթ ստակ
ներուն գիները ունին:

ԳԼՈՒԽ ԻԳ:

Հրատարակական արտատանէրը, և արտախոտլեան
արեղերը:

1. Աննա հինգ թէատրոն (թէաթրօ) կայ,
կայսեր պալատին քովը, Վէրթնէթօօին քովը,
Աննա գետին քովը, Լէօթոլտըշթաթ, ու Լօօզէֆ
ըշթաթ արուարձանները. երկու առջինները կայսե
րական են, իսկ մէկաշնոնը մասնաւոր մարդիկներու են:
Պալատին քովի թէատրոնը Վերմանիայի շատ գե
ղեցիկ խաղեր կըխաղան, որ բոլոր Վերմանիային մէ